

Poročilo o rezultatih poslovanja OZD I.-III. 1978

Spremljanje nalog in obveznosti pri uresničevanju družbenega plana in dogovora o osnovah družbenega plana občine Ljubljana-Siška za obdobje 1976—1980, kar je konkretizirano v smernicah za uresničevanje družbenega plana občine Ljubljana-Siška za obdobje 1976—1980 v letu 1977, je naša stalna naloga. S spremljanjem in preverjanjem uresničevanja družbenega plana nam je omogočeno pravočasno ugotavljati morebitna odstopanja od začrtane poti ter jih z ustreznimi ukrepi korigirati.

Že od leta 1976 sprejemamo vrsto sistemskih zakonov SFRJ, kakor tudi SRS, ki bistveno spreminjajo družbenoekonomske odnose v naši družbi. Med najvažnejše sistemske zakone, ki so že sprejeti lahko štejemo zakon o združenem delu ter zakon o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije. Že v letu 1977, kakor tudi v letu 1978 so nova metodologija zajemanja raznih podatkov in pa intenzivne samoupravne preobrazbe na nekaterih področjih otežkočili ali celo onemogočili primerljivost nekaterih podatkov, zato bodo nekateri podatki v tem poročilu dokaj skopi, vendar pa bodo pokazatelji v poročilu o polletnih bilancah zagotovo bolj zanesljivi.

Na splošno pa bi bilo vredno poudariti tudi dejstvo, da vsebujejo podatki trimesečnih obdobjev vedno določen odmik od poprečja za daljše obdobje, kar velja tudi za to poročilo. Posebno v gradbeništvu, turizmu in gostinstvu so sezonska nihanja precejšnja. Celovitejšo oceno je težko podati tudi zaradi pomanjkanja podatkov nekaterih družbenih dejavnosti, predvsem samoupravnih interesnih skupnosti.

Za prvo četrtletje lahko ugotavljamo, iz podatkov, ki so nam na razpolago, da je proizvodna konjunktura gospodarskih tokov še dokaj ugodna. Povpraševanje po reprodukcijskem blagu in proizvodnih sredstvih ne pomenja. Živahnješa investicijska dejavnost gospodarstva se odraža v povečani porabi investicijskih kreditov. Opaža se pa zmanjševanje povpraševanja po blagu široke potrošnje, kar je zagotovo posledica prekomernega naraščanja cen, posebno še hrane, ker so se cene življenjskih potrebščin v primerjavi z lanskim letom dvignile za 10,1% v prvem trimesečju. Nujno bo takoj sprejeti ustrezne ukrepe za ustavitev tako hitrega porasta cen življenjskih potrebščin.

Cerprav smo si zastavili cilj, da povečamo družbeni proizvod z večjimi novimi investicijami, ki so kapitalno intenzivne in temelje na avtomatizaciji in modernizaciji proizvodnega procesa, pa na žalost še vedno zapažamo, da je družbeni proizvod še v dokaj visoki meri odvisen od zaposlovanja, torej še nismo prekinili s stalno tendenco ekstenzivnega zaposlovanja. Eder od bistvenih zaviralnih momentov so nedvomno tudi nezadostno razviti dohodkovni odnosi med TOZD proizvodnje in trgovine ter širše povezovanje interesov med TOZD združenega dela ter TOZD družbenih dejavnosti. Čas je, da si na vseh področjih združenega dela, na področju družbenih dejavnosti in na ostalih področjih ustvarjanja vsi skupaj zastavimo nalogo, da v dani družbenopolitični situaciji, z obstoječimi proizvodnimi sredstvi, s prostom ter ob podpori vseh delovnih ljudi, v okviru subjektivnih faktorjev bolj plansko pristopimo k vodenju in usmerjanju naših skupnih interesov. To se pravi, da moramo na vseh področjih naše cilje in možnosti njihovega doseganja zaznati in družbeno verificirati vrstni red doseganje teh ciljev, si zadati in razporediti planske naloge za njihovo doseganje. Ko pa nosilci izvrševanja posameznih nalog prevzamejo svojo obvezo jo morajo izpolniti.

Vsak posameznik, kakor tudi posamezna TOZD, krajevna skupnost, družbenopolitična skupnost, je člen v

nepretrgani verigi medsebojnega sodelovanja in dogovarjanja in le ob usklajevanju medsebojnih interesov in v enotnosti akcije je zagotovljen optimalen učinek složnega delovanja vseh družbenih faktorjev.

Posebno pozornost velja posvetiti tudi neprestanemu padanju reprodukcijske sposobnosti našega gospodarstva. Saj je gospodarstvo materialna baza tudi za razvoj vseh družbenih dejavnosti, to se pravi tudi za socialen razvoj družbe. Zato se moramo pri uresničevanju naših bodočih nalog in zastavljanju ciljev zavestno opredeljevati za take globalne odločitve pri razporejanju dohodka, da bomo omogočali TOZD združenega dela primerno akumulacijo za širitev materialne baze proizvodnje. Zavestno se bomo morali odrekati nekaterim željam iz področja osebnega standarda ali iz ostalih področij, da si zagotovimo bogatejšo materialno osnovo za jutrišnji dan.

Zunanjetrgovinska menjava naše občine še vedno ni zadovoljiva, posebno še, če pogledamo strukturo uvoza in izvoza na posamezna področja. Prizadevati si moramo, da povečamo izvoz naših TOZD v države v razvoju ter na zahodna tržišča, po drugi strani pa naj bi se uvoz omejil na najnujnejšo možno mejo. Po možnosti naj bi se uvažalo, kjer je le mogoče, določene surovine iz dežel v razvoju.

I. GOSPODARSTVO

Od 11. januarja 1978 ugotavljajo organizacije združenega dela celotni prihodek obračunske dobe po zakonu o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka, ki je usklajen z zakonom o združenem delu. Do konca leta 1977 smo upoštevali v celotni prihodek le realizacijo, plačano ali zavarovano do konca obračunske dobe, ob tem pa smo nekatere dejanske odhodke izkazovali kot »zaloge v obračunu« med pozicijami bilančne aktive. Po novem zakonu izkazujemo v bilančni aktivni le dejanske zaloge, zato pa vštevamo v celotni prihodek tudi realizacijo, prejeto po preteku obračunske dobe, če so plačila oz. zavarovanja opravljena v rokih iz zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev. Lahko rečemo, da bi se po novem zakonu zelo približali ugotavljanju celotnega prihodka in dohodka po fakturirani realizaciji, če bi vsi kupci plačevali strogo po zakonu o zavarovanju plačil.

Podatki o finančnih rezultatih gospodarstva občine v I. trimesečju letošnjega leta so zbrani na podlagi periodičnih obračunov. Po posameznih panogah gospodarstva so delovne in temeljne organizacije razvrščene takole:

	Leto 1977	I-III 1978
industrija	85	87
kmetijstvo	1	1
gradbeništvo	15	14
promet	8	8
trgovina	18	19
gostinstvo	5	6
obrt in osebne storitve	19	17
stanov. komunalna dejavnost	3	3
fin. tehn. in poslov. storitve	7	8
Skupaj	161	163

Iz pregleda je razvidno, da so v prvih treh mesecih nastopile spremembe v zajemanju podatkov predvsem zaradi samoupravnih sprememb delovnih in temeljnih organizacij skladno z zakonom o združenem delu, in sicer: v industriji: iz dela DSSS LEK so ustanovili nov TOZD Kontrola; v Tekstil — TOZD Tekstilna tovarna Medvode so ustanovili 2 TOZD, in sicer: TOZD Tekstilna Medvode in TOZD Predilnica, Litostroj TOZD IRRP je sedaj zajet pod finančno tehnične in poslovne storitve, iz trgovine pa je prešla Drogerija TOZD Plastika.

Iz gradbeništva je izpadla »Usluga«, iz obrti pa Mizarstvo Šiška, ker je predvidena združitve, ter Slovenija avto TOZD Zastava, ki je prešel iz panoge obrti v trgovino.

V trgovini nista zajeta Šumadija — promet TOZD Sumpo zaradi reorganizacije TOZD in Gumacommerce, ki je postala poslovna enota Save Kranj. V Drogeriji so ustanovili 4 TOZD, od katerih so trije v trgovini.

Glede na to, da delovne in temeljne organizacije združenega dela niso bile dolžne izdelati primerjalnih podatkov za I. trimesečje 1977 tudi ni možna primerjava z enakim obdobjem lanskega leta.

Možna pa sedaj tudi ni primerjava izpolnjevanja plana za leto 1978 po področjih in dejavnostih glede na odlok o enotni klasifikaciji dejavnosti. Te spremembe so razvidne iz naslednjega pregleda:

	Plan 1978	I-III 1978
PAP	gradbeništvo	industrija, gradb., in fin. tehn. stor.
Elektrovod	trgovina	industrija
TAPO	obrtno	industrija
Sport oprema	obrtno	industrija
GP Megrad,		
TOZD Gradles	obrtno	gradbeništvo
Objekt	obrtno	gradbeništvo
Olepšava	obrtno	gradbeništvo
Pleskarstvo Sloga	obrtno	gradbeništvo
DO Mercator		
Velepiskrba		
TOZD Spectrum	obrtno	gradbeništvo
Kovinarstvo Maja	obrtno	gradbeništvo
Monter	obrtno	gradbeništvo

	Plan 1978	I-III 1978
Komunalno obrtno podjetje Šiška	komunala	gradbeništvo
Podj. za elektr. prog Slovin, TOZD	gradbeništvo	promet
Slovenija vino	industrija	trgovina
Litostroj, TOZD ZSE	komunala	gostinstvo
LEK, TOZD		
Investservis	industrija	obrtno
Dekorativna, TOZD Energetika	industrija	obrtno
Obrt oprema	trgovina	obrtno
OZD Standard Invest	gradbeništvo	stan. kom. dej. in fin. tehn. storitve
LEK, TOZD Razvoj	industrija	fin. tehn. storitve

Zaradi vseh navedenih sprememb bomo morali do I. polletja prilagoditi planske zadolžitve na sedanje stanje, da bo možno spremljati izpolnjevanje planskih zadolžitvev po posameznih področjih.

1. Celotni prihodek in njegova delitev

Na podlagi zbranih podatkov je mogoče oceniti I. trimesečje za razmeroma ugodno, kar je razvidno iz naslednjega pregleda:

v tisoč din

	Plan 1978	Realizacija I. do III. 78	% iz- polnitve
Celotni prihodek	19,871.053	5,406.619	27,2
Porabljena sredstva (brez amortizacije)	14,929.104	3,997.539	26,8
Bruto dohodek (družbeni proizvod)	4,941.949	1,409.030	28,5
Amortizacija - skupaj	592.968	159.047	26,8
- po predpis. min. stop.	448.480	119.685	26,7
- nad predpis. stop.	144.488	39.362	27,2
Dohodek	4,493.469	1,331.365	29,6
Obveznosti in dajatve iz dohodka (brez amortizacije)	920.321	398.975	43,3
Razporejeni čisti dohodek	3,359.502	893.028	26,6
od tega: osebni dohodki	2,421.882	638.455	26,4
Izgube		47.806	

Gospodarstvo občine je doseglo v I. trimesečju letošnjega leta 5.406 milijonov din celotnega prihodka, kar predstavlja 27,2% letnih predvidevanj.

Družbeni proizvod je bil dosežen z 28,5% letnega plana, dohodek pa z 29,6%. Treba pa je opozoriti, da so obveznosti in dajatve dosegle kar 43,3% planskih predvidevanj, kar vpliva na to, da je razporejeni čisti dohodek dosežen le s 26,6% planskih zadolžitvev. Osebni dohodki so doseženi s 26,4%.

Ob teh porastih pa je potrebno upoštevati naraščanje cen v tem obdobju, kar je razvidno iz naslednjega pregleda:

	I. do III. 78	I. do III. 78
	I. do III. 77	1977
cene industrijskih izdelkov		
pri proizvajalcih	109,6	106,7
cena na drobno	113,3	108,2
cene življenjskih potrebščin	113,6	110,1

Vir: »Nekateri pomembnejši podatki gospodarstva SRS«, Zavod SRS za statistiko — april 1978.

Izgube v prvih treh mesecih izkazuje 21 delovnih organizacij v višini 47.806 milijonov din (I. do III. 1977 22 delovnih organizacij v višini 24.812 milijonov din)

Pretežni del izgub (95%) je imelo gospodarstvo zaradi nedoseženega dohodka, medtem ko je delež izgub iz substance minimalen (4,3%).

Te izgube so večje za 92% od izgub v enakem obdobju lanskega leta. Ob tem pa je treba poudariti, da je med delovnimi organizacijami, ki izkazujejo izgubo, vrsta takih, ki imajo sezonski značaj dela.

Pregled izgub po dejavnostih je naslednji:

	Izguba pri substanci	Izguba zaradi nedosež. dohodka	Skupaj
industrija	291.894,54	24.116.017,67	24.407.912,21
kmetijstvo		377.037,29	377.037,29
gradbeništvo	1.755.250,80	6.578.005,10	8.333.255,90
promet		9.989.180,29	9.989.180,29
trgovina		3.734.563,31	3.734.563,31
gostinstvo		755.278,93	755.278,93
finančno tehnične in poslov. storitve		208.919,60	208.919,60
Skupaj gospod.	2.047.145,34	45.759.002,19	47.806.147,53

Iz poročil TOZD samih izhaja, da so vzroki pretežno prehodnega značaja, izražajo pa se predvsem v:

- sezonski dinamiki poslovanja
- neizpolnjenih pogodbenih obveznostih partnerjev
- nespremenjenih prodajnih cenah.

2. Zaposlenost in osebni dohodki

Povprečno število zaposlenih na podlagi vkalkuliranih ur v I. trimesečju 1978 znaša 27.103 delavcev, ki so ustvarili dohodek, izkazan v tem poročilu.

Gibanje števila zaposlenih v gospodarstvu občine je nižje od planskih predvidevanj, ki znaša 27.788 oseb.

Povprečno izplačani mesečni neto osebni dohodek na delavca v obravnavanem obdobju znaša 5.726 din. Ob tem pa je treba opozoriti, da je 47 delovnih organizacij (28,8%) prekoračilo dogovorjena sredstva za osebne dohodke za 22,4%.

3. Zunanjetrgovinsko poslovanje

V občini Ljubljana-Siška je v I. trimesečju naraslo število temeljnih organizacij združenega dela, ki se vključujejo v zunanjetrgovinsko menjavo. To je posledica zlasti reorganizacij v delovnih organizacijah TZ Litostroj, Donit in Pivovarna Union. Tako je uvažalo 80 TOZD, izvažalo pa 65 TOZD.

V navedenem obdobju je znašala vrednost izvoza 383.658 tisoč dinarjev, kar predstavlja 22,4% povečanje v primerjavi z istim obdobjem leta 1977.

Letni plan izvoza proizvodov in storitev za leto 1978 znaša 1.787.850 tisoč dinarjev in je bil realiziran v I. trimesečju 21,4%.

Po panogah je razviden izvoz iz naslednje tabele:

v tisoč din

Panoge	Realizacija		Indeks	Realizacija		% izpol. plana	Indeks
	1977	Plan 1978		I-III.77	I-III.78		
1	2	3	3:2	4	5	5:3	5:4
SKUPAJ	1.360.220	1.787.850	131,4	313.426	383.658	21,4	122,4
Industrija	1.053.356	1.407.813	133,6	247.735	312.416	22,1	126,1
Gradbeništvo	1.157	1.214	104,9	312	-	-	-
Promet	103.177	100.735	97,6	20.626	20.575	20,4	99,7
Trgovina	168.216	194.629	115,7	39.055	39.197	20,1	100,3
Gostinstvo in turizem	28.378	38.230	134,7	3.047	3.304	8,6	108,4
Finančne tehnič. in posl.storit.	5.936	45.229	761,9	2.651	8.166	18,0	308,0

Uvoz je znašal v I. trimesečju 295.528 tisoč dinarjev, kar predstavlja 3,3% zmanjšanje v primerjavi z istim obdobjem leta 1977.

Letni plan uvoza repromateriala, surovin, opreme in storitev znaša za leto 1978 2.119.350 tisoč dinarjev in je

bil v I. trimesečju realiziran 13,9%. Plan uvoza za leto 1978 je dokaj višji od realizacije 1977, saj je indeks 161,4. Da je indeksno razmerje tako visoko, je posledica drugačnega zajemanja podatkov.

Uvoz po panogah je razviden iz naslednje tabele:

v tisoč din

Panoge	Realizacija		Plan	Indeks	Realizacija		% izpol. plana	Indeks
	1977	1978			I-III.77	I-III.78		
1	2	3	3:2	4	5	5:3	5:4	
SKUPAJ	1,313.064	2,119.350	161,4	302.545	295.528	13,9	97,6	
Industrija	1,209.966	1,830.652	151,2	284.568	247.589	13,5	87,0	
Gradbeništvo	22.638	15.442	68,2	5.028	2.195	14,2	43,6	
Promet	-	47.624	-	-	4.963	10,4	-	
Trgovina	66.835	196.304	293,7	10.273	32.658	16,6	317,9	
Gostinstvo in turizem	-	100	-	-	-	-	-	
Obrt in osebne storitve	13.547	23.003	169,8	2.660	5.892	2,5	221,5	
Finančno tehnič. in posl.stor.	78	6.225	7980,7	16	2.231	35,8	13943,7	

Vrednostno razmerje med uvozom in izvozom izkazuje večji izvoz v znesku 88.130 tisoč dinarjev, kar ugodno vpliva na zunanje trgovinsko bilanco v občini.

Struktura izvoza in uvoza po namenu je razvidna iz naslednje tabele:

v tisoč din

	I Z V O Z		U V O Z	
	Vrednost	Struktura	Vrednost	Struktura
SKUPAJ	383.658	100	295.528	100
- Široka potrošnja	174.118	45,4	-	-
- Repromaterial, surovine in rezer. deli za teh. vzdrž.	36.379	9,5	264.782	89,6
- Oprema in rezervni deli za investic. vzdrževanje	31.369	8,2	24.580	8,3
- Višje oblike menjave	115.933	30,2	2.758	0,9
- Storitve	25.859	6,7	3.408	1,2

V strukturi izvoza prevladuje blago široke potrošnje s 45,4%, sledi višja oblika menjave s 30,2%, repromaterial, surovine in rezervni deli 9,5%, oprema in rezervni deli za investicijsko vzdrževanje 8,2% in storitve 6,7%.

V strukturi uvoza pa prevladuje uvoz repromateriala, surovin in rezervnih delov za tehnično vzdrževanje z 89,6% in oprema, rezervni deli za investicijsko vzdrževanje z 8,3%.

V I. trimesečju se je regionalna struktura izvoza bistveno spremenila, in sicer v korist držav v razvoju 22,7% in vzhodnoevropskih držav 40,9%. Nasprotno pa se zmanjšuje izvoz v zahodne države.

Regionalna struktura uvoza pa se še ni bistveno spremenila, tako je bilo uvoženo le 16,2% iz vzhodnoevropskih držav in kar 83,8% iz zahodnih držav.

v tisoč din

	IZVOZ		UVOZ	
	vrednost	struktura	vrednost	struktura
SKUPAJ	383.658	100	295.528	100
Zahodne države	129.778	33,8	247.628	83,8
Vzhodnoevropske države	156.811	40,9	47.900	16,2
Države v razvoju	87.026	22,7	-	-
Ostale države	10.043	2,6	-	-

DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Iz področja dejavnosti posebnega družbenega pomena smo v informaciji zajeli 37 OZD, od tega s področja izobraževanja, znanosti, kulture 22, s področja zdravstva in socialnega varstva pa 15 OZD.

V informaciji prikazujemo samo dosežene rezultate I. trimesečja letošnjega leta. Primerjava na enako obdobje preteklega leta ni možna, ker OZD s področja družbenih dejavnosti niso bile obvezne sestavljati periodičnih obračunov, prav tako pa tudi ne letnih planov.

OZD družbenih dejavnosti so dosegle naslednji finančni uspeh:

Celotni prihodek in njegova delitev		v tisoč din
Celotni prihodek		114.996
Porabljena sredstva		37.054
od tega: materialni stroški		31.765
nab. vred. prod. blaga		189
amort. po predp. min. stopnji		5.100
Doseženi dohodek		77.942
Dohodek za razporeditev		77.942
Izguba		- 2.918
Skupaj razporejeni dohodek		80.860
Prispevki in dajatve		5.856
Čisti dohodek		75.004
od tega: za osebne dohodke		61.503
za druge namene		13.501

Kot je razvidno so organizacije združenega dela s področja družbenih dejavnosti v I. trimesečju 1978 dosegle 114.996 tisoč din celotnega prihodka. Od tega je bilo doseženega s svobodno menjavo dela v okviru SIS 53,0%, z neposredno svobodno menjavo dela 23,5%, od občanov 13,5%, ostali prihodki pa predstavljajo 10,0%.

OZD s področja izobraževanja, znanosti, kulture so ustvarile 61,0% celotnega prihodka, s področja zdravstva in socialnega varstva pa 39,0%.

V doseženem dohodku, ki znaša 77.942 tisoč din, pa je udeležba OZD s področja izobraževanja, znanosti, kulture 59,8%, s področja zdravstva in socialnega varstva pa 40,2%.

Izgube

V obravnavanem obdobju je šest OZD zaključilo poslovanje z izgubo v višini 2.918.558,72 din, od tega dve OZD s področja izobraževanja, znanosti in kulture, štiri pa iz področja zdravstva in socialnega varstva.

Zaposlenost in osebni dohodki

V OZD družbenih dejavnosti je v I. trimesečju 1978. leta zaposlenih 2.604 delavcev in to: v izobraževanju, znanosti, kulturi 1.515 delavcev, v zdravstvu in socialnem varstvu pa 1.089 delavcev.

Povprečno izplačani neto OD na zaposlenega znaša 5.816 din (izobraževanje, znanost, kultura 5.981 din, zdravstvo in socialno varstvo 5.586 din).

Dogovorjena sredstva za OD sta presegli le dve delovni organizaciji.

STALIŠČA IN PREDLOGI

Analiza družbenih gibanj v prvem kvartalu nam omogoča ocenjevati uresničevanje zastavljenih planov ter obveznosti iz dogovora o osnovah družbenega plana in samoupravnih sporazumov o temeljnih družbenega plana, ter sprejemati ustrezne zaključke in ukrepe za njihovo izpolnjevanje.

Nepopolno poročilo za prvo trimesečje letošnjega leta o uresničevanju družbenega plana je hkrati tudi obveza, da podamo ob analizi polletnih rezultatov izvrševanja planskih nalog kompleksnejšo analizo dela in razvoja, ki smo si jih zadali in opredelili z nosilci gospodarskega, socialnega in prostorskega razvoja občine s »Smernicami za uresničevanje družbenega plana občine Ljubljana-Siška za obdobje 1976—1980 v letu 1978«.

Prvo trimesečje nam je že nakazalo delne odmike od začetnih ciljev, zato moramo do konca tega leta posvetiti posebno pozornost uresničevanju naslednjih nalog:

1. Poglobljanje procesa samoupravne organiziranosti delovnih ljudi in temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti, na podlagi ustave, zakona o združenem delu in drugih zakonov, predvsem na področju uveljavljanja dohodkovnih odnosov, svobodne menjave dela, združevanje dela in sredstev, ter izpopolnjevanju sistema družbenega planiranja.

2. Celovitejšo preosnovo obstoječega sistema nagrajevanja z usklajevanjem in izpopolnjevanjem samoupravnih sporazumov o razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke z doslednejšim uveljavljanjem principa nagrajevanja po rezultatih živega in minulega dela v skladu s prispevkom in v odvisnosti od rezultatov dela in poslovanja delovnih in temeljnih organizacij združenega dela.

3. Nadaljevanje procesa ustanavljanja internih bank in posebnih finančnih služb in njihovo vključevanje v bančni sistem prek temeljnih bank, s čimer se mora vse bolj zagotoviti neposredna in odločilna vloga združenega dela o organizaciji in usmerjanju denarnih tokov družbene reprodukcije, kot tudi neposredna pravica odločanja delavcev v delovnih in temeljnih organizacijah združenega dela o rezultatih svojega dela.

4. Aktiviranje vseh subjektov in faktorjev za zagotavljanje stabilnejšega in dinamičnejšega gospodarskega razvoja, s povečanjem tehnične in tehnološke ravni, racionalnejše izrabe delovnega časa in proizvodnih zmogljivosti, modernizacije in avtomatizacije proizvodnih procesov, uvajanje sodobne organizacije dela s povečanjem deleža znanja in raziskovalnega dela, vse s ciljem povečanja udeležbe produktivnosti dela v prirastku družbenega proizvoda.

Nadaljevanje stabilizacijske politike z doslednim izpolnjevanjem nalog iz stabilizacijskih programov.

5. Z obvladovanjem vseh oblik porabe ter z racionalnejšim gospodarjenjem moramo zaustaviti padanje reprodukcijske sposobnosti gospodarstva občine. Razpoložljiva sredstva gospodarstva se mora usmeriti v naložbe, ki bodo dajale več dohodka na zaposlenega in prispevale k hitrejšemu posodabljanju proizvodnje. Za uresničitev planskih nalog moramo v večji meri vplivati tudi na samoupravno dohodkovno povezovanje v okviru celotnega družbenopolitičnega sistema SFRJ.

6. V vseh družbenih sredinah moramo zaostriti odnos in odgovornost za izvajanje planskih nalog. Planovi morajo biti mogoče uresničiti na starih osnovah in odnosih. Na osnovi Zakona o združenem delu moramo uveljavljati nove oblike samoupravnega povezovanja in združevanja sredstev za skupno dogovorjene prioritete razvojne naloge.

7. Nujno je vlaganje nadaljnjih naporov v povečanje izvoza in racionalno nadomeščanje uvoza. Z združevanjem deviznih pravic in obveznosti pa zagotoviti nemotenost uvoza potrebnega reprodukcijskega materiala in opreme za izvajanje programov razvoja in naložb v prednostnih dejavnostih.

Na tem področju je tudi smotrno izvenregijsko povezovanje z izvozno aktivnimi TOZD v cilju dohodkovnih interesov vseh samoupravno in dohodkovno povezanih dejavnikov.

8. Na področju malega gospodarstva nas čaka še vrsta nalog. Bistveno bomo morali proučiti možnosti razširjanja dejavnosti kot tudi bogatitve ponudbe, zlasti na področju storitvene dejavnosti, kar se še posebej izraža v novih stanovanjskih soseskah. Proučiti bomo morali več vrst olajšav za določene uslužne dejavnosti, da bomo zainteresirali dejavnike iz tega področja za tovrstno dejavnost. Posebno pozornost moramo posvetiti zdomcem, ki se želijo vrniti v domovino in vlagati svoja sredstva v razne obrtne dejavnosti.

9. Področja socialnega razvoja zaostajajo zlasti v kvaliteti uveljavljanja načel svobodne menjave dela, kar se odraža v prepočasnem zmanjševanju razkoraka med potrebami prakse in obstoječimi dejavnostmi, kljub sorazmerno velikemu obsegu sredstev, ki jih za te namene združujejo delavci. V gospodarstvu se le počasi uveljavljajo novi koncepti usmerjenega izobraževanja, znanstveno-raziskovalnega dela in drugo. Na tem področju bo potrebno vložiti še mnogo naporov, da izdelamo norme in merila, ter druge elemente, ki nam bodo v pomoč pri nadaljnjem planiranju skupnih nalog, na drugi strani pa omogočali sprotne preverjanje začrtane poti.

10. Pri uresničevanju nalog srednjeročnega družbenega plana najbolj zaostajamo na področju prostorskega planiranja. Na tem področju moramo zasledovati cilje smotrne izrabe prostora, urejanje in zboljševanje človekovega okolja, načrtno rast industrijskih ter stanovanjskih con ter planiranje kmetijskih in gozdnih površin. Pri vsem tem pa moramo upoštevati znanstvena spoznanja ekologije in stremeti za tem, da se nam življenjski pogoji ne poslabšajo. Posebno skrb moramo posvečati komunalni ureditvi pri urejanju zemljišč, da ne bi prišlo po nepotrebnem do onesnaževanja okolja, saj so bili ti pojavi sedaj dokaj pogosti in so nam marsikje povzročili precejšnjo škodo.